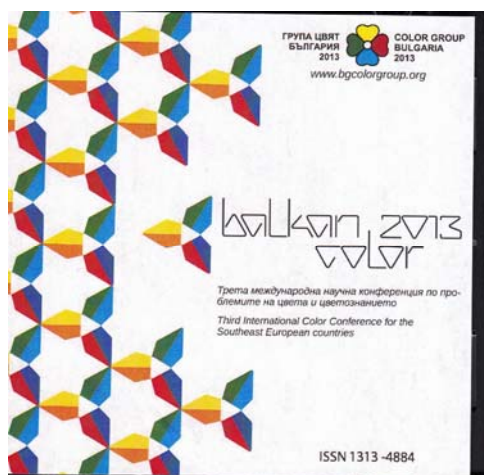

Трета международна научна конференция
по проблемите на цвета и цветознанието
за страните от Югоизточна Европа
БАЛКАНКОЛОР 2013
“ЦВЯТ ВЪВ ВСИЧКИ НАПРАВЛЕНИЯ”
ISSN 1313-4884

М. Алмалех (НБУ). Изследвания върху семиотиката на цвета. – В:
*Трета международна научна конференция по проблемите на цвета и
цветознанието за страните от Югоизточна Европа БАЛКАНКОЛОР 2013*
“ЦВЯТ ВЪВ ВСИЧКИ НАПРАВЛЕНИЯ” ISSN 1313-4884. 595 с. 61-63.

Трета международна научна конференция
по проблемите на цвета и цветознанието
за страните от Югоизточна Европа
БАЛКАНКОЛОР 2013
“ЦВЯТ ВЪВ ВСИЧКИ НАПРАВЛЕНИЯ”
ISSN 1313-4884

Редакционен съвет на сборник с доклади от
III Международна научна конференция “BALKANCOLOR – 2013”

Доц. Д. Добревски, Проф. М. Албер-Ванел, Акад. д-р арх. Н. Цекич,
доц. д-р арх. А. Аврамова, д-р Е. Кръстева, д-р Р. Гелева-Цветкова,
доц. Н. Такучев, д-р Б. Ханджиева-Флориан, доц. д-р М. Доков

Съставител: д-р изк. Р. Гелева-Цветкова

Корица: Мартин Ташев

Техническа обработка: Издателски екип на Група Цвят – България
Издател:

**ГРУПА ЦВЯТ
БЪЛГАРИЯ**

**COLOR GROUP
BULGARIA**

©София

2013

Sofia

ISSN 1313 – 4884

Всички права върху текстовете и репродукциите са запазени.
Авторите носят отговорност за съдържанието на текстовете в изданието.
Препечатване или репродуциране на материали може да се извършва само с
писмено съгласие на издателя

Трета международна научна конференция
по проблемите на цвета и цветознанието
за страните от Югоизточна Европа
БАЛКАНКОЛОР 2013
“ЦВЯТ ВЪВ ВСИЧКИ НАПРАВЛЕНИЯ”
ISSN 1313-4884

Изследвания върху семиотиката на цвета

М. Алмалех, НБУ

Researches on colour semiotics

M. Almaleh, NBU

ИЗСЛЕДВАНИЯ ВЪРХУ СЕМИОТИКАТА НА ЦВЕТА

Мони Алмалех, НБУ

Ще представя в резюме последните си
книги, обединени от идеята за
СЕМИОТИКА НА ЦВЕТА. Това са:

**Мони Алмалех. Семиотични
изследвания на търговската марка II
част (Семиотика на цвета в
рекламата).** НБУ, София, 2011. CD. 207
с. ръкопис. Он-лайн издание –
ebox.nbu.bg 2010

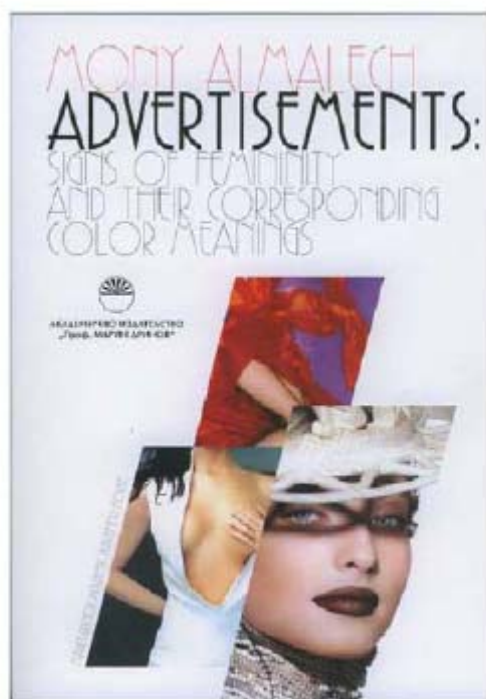
Алмалех, М. Семиотични изследвания на търговската марка II част (Семиотика на цвета в рекламата). Нов български университет, София, 2011. CD. 207 с. ръкопис. Он-лайн издание – **ebox.nbu.bg 2010**

Учебникът съдържа теоретична и приложна част. Теоретичната предлага интердисциплинарна, когнитивно ориентирана Цветова теория. Тя е плод на десетилетия работа върху Семиотика на цвета, в която предмети са фолклорът, художествената литература, Библията и рекламите. В основата на учебника е ръководения от Алмалех международен проект с Тел-авивския университет „Знаци за женственост и цветът в рекламите” (1999-2001 г.), както и практиката от курса „Семиотика на цвета в рекламата” (5 години на бакалавърско и 3 години – на магистърско равнище). Включени са някои отлични курсови работи на студенти магистри, които допълват авторовите анализи на реклами и рекламни кампании. Освен Семиотика на цвета учебникът съдържа анализи на някои символи – ябълката, дъгата,

дамската обувка, знаци за женственост и др. Приложението съдържа списък на значенията за нецвят на цветовете в българското езиково съзнание и подсъзнание - Норма за словесни асоциации на думи за цвят и Обратен асоциативен речник.

Алмалех, М. Семиотични изследвания на търговската марка II част (семиотика на цвета в рекламата). София, Издателство на НБУ, 2010. CD. 207 с. (Almalech, M. Semiotic studies on the trade mark, II-nd part. Semiotics of color in advertisements. Publishing House of New Bulgarian University, 2010. CD. 207 p. In Bulgarian)

The text is based on the English books of Almalech (*Balkan Folk Color Language; Advertisements: Signs of femininity and their corresponding color meanings*). Many analyzes of ads and brands have been added. The disk includes hundreds of pictures. It is used as a textbook in different courses started with *Semiotic studies on the trade mark, II-nd part*, Programs: “Advertising and Brand Management”; “Advertisement and Life style”, New Bulgarian University.

Mony Almalech.
Advertisements:
signs of femininity
and their
corresponding
color meanings.
Baspress “Prof. M.
Drinov”, Sofia,
2011. 187 p.

Книгата е плод на изследванията на проф. Алмалех върху семиотиката на цвета. Текстът има теоретична и приложна част. В теоретичната се разглеждат универсалните, регионалните, националните и специфичните значения за нецвят на цветовете при визуалната и словесната способност на човека. Цветовете значения при фолклорни символи (було, обувки на булката, светбено знаме, златна и зелена ябълка) и при словесното назоваване и асоцииране на цвят се прилагат за анализ на множество реклами. Разкрива се манипулативното действие на рекламните амалгамата от цветове, знаци за женственост и древни символи. Приложните части са разработвани и развивани повече от едно десетилетие в различни курсове в Нов български

университет. Книгата е доказала своята ефективност като учебник за студенти по програмата “Erasmus” (в НБУ и в чужбина).

+ **е-книга, 2012.** През 2012 година Академично издателство „Проф. Марин Дринов” пусна електронна версия в сайта си, виж **е-книги**.

Mony Almalech draws our attention on the semiotic differences between visual colors and the linguistic color terms. He recognized two forms of existence of the language of the colors – Verbalized and Visual (non-verbalized).

The visual colors are percept by the ocular perception, i.e. all colors are percept simultaneously.

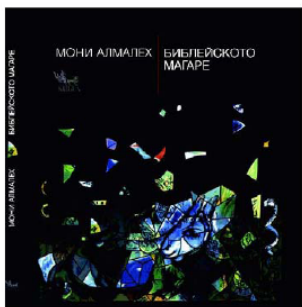
The verbalized form uses the natural language to designate color, i.e. all colors are subordinate to the linear or syntax order of the natural language. Almalech used the Test of Free Linguistic Associations (of Kent-Rossanof) to form the Bulgarian Norm of associations on colors (Appendix 1). The list of word-associations (Appendix 1) is taken as a dictionary of non-color meanings of colors.

Almalech relates the verbalized associative non-color meanings of different words (basic color terms *white, black, red*, etc.; prototype terms *light, darkness, sun, fire, blood, sky, sea*, etc.; prototype rival terms *linen, cherry, duckling, ruby, wine, sapphire*, etc.; terms for the basic features of the prototypes *clean, pure, immaculate* for light; *hot, warm* for fire; *fresh* for plants etc.) to the non-color meanings of the visual colors in folklore. He finds a small kern of mutual universal meanings which become a semiotic key for decoding the messages of advertisements.

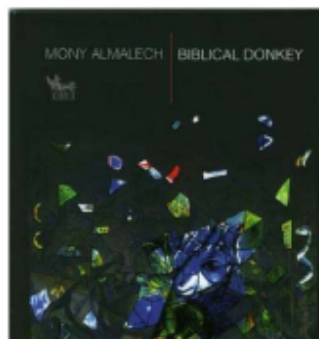
In his previous book in English – *Balkan Folk Color Language* (1996) – Almalech proves a list of universal and non-universal color meanings of Visual colors in folklore marriage and burial. He used the Prototype theory of Rosch and Lakoff to comment the Norm of associations and the list of visual color meanings.

The colors and the signs of femininity are described by Almalech as independent sign systems in terms of the semiotic triangle of Frege. The previous researches of Almalech on colors gave him the possibility to trace semantic and semiotic links between the signs of femininity and the colors. The analysis of 44 advertisements (pictures in Appendix 2) is the second main part of the book.

Мони Алмалех. Библейското магаре.
ИК „Кибее”, София, 2011. 135 с.

Mony Almalech. Biblical donkey. Kibea
Publishing company, Sofia, 2012, 107 p.

Книгата и нейната английска версия отговарят на въпроса „Защо магаренцето на еврейския цар и Месия е бяло“, както и разкрива специалния вид бяло на това „дете на магарица“, което не е стандартното бяло като дума в текста на Стария завет.

Обикновено царете избират за парадно животно силен, боен вид – чистокръвен кон, внушителен слон или дори камила. Христос влиза в Ерусалим на „дете на магарица“ в качеството си на еврейски цар. И това е, за да изпълни традицията – Давид има „царска магарица“, а Соломон е помазан за цар на „диво магаре“. Мъдрост или глупост е царят да язди животно, символ на миролюбието и сексуалността? Други тълкуват, че мъжкото магаре е обвързано с материалното, тленното и неговата сила, а онези, които го яздят ритуално са овладявали тази страна на човешкото същество и на обществото... А какво означава, че в иврит магаренце не е умалително от думата магаре; а магарица означава бавна стъпка и пак няма нищо общо с мъжкото магаре; а дивото магаре на Соломон? Книгата дава отговори на тези любопитни въпроси и на загадката защо еврейският цар язди „дете на магарица“, а царят е от племето на Юда, за когото още Яков / Израил пророкува, че ще отвърже своето магаре, точно както апостолите отвързват магаренцето, за което ги е пратил Исус Христос... + **е-книга** - през 2012 г. издателство „Кибее“ пусна електронна версия.

Almalech, M. Biblical donkey. Sofia, Kibea Publishing company, 2012.

Why Jewish Messiah and king, Jesus enters Jerusalem on white “son of she-donkey”? The white color of this donkey is not the usual white. What is special in this white? Usually the kings choose a strong and combatant animal for ceremonies – a thoroughbred horse, an imposing elephant or even a camel. Christ enters Jerusalem on “the foal of a she-ass”, as the king of the Jews. This is to fulfill the tradition – David has a “royal she-ass” and Solomon is anointed as king on a “wild donkey”. It is either wisdom or stupidity for a king to ride an animal symbolizing love of peace and sexuality. According to other interpretations, the male donkey is related to the material domain with its flesh and strength, whereas those who ride it in ceremonies have mastered this aspect of the human being and society.... However, how do we account for the fact that in Hebrew the ass’s foal is not a diminutive of the word ‘donkey’, as well as the fact that the she-ass signifies ‘slow pace’ and has nothing in common with the jackass? And what does Solomon’s wild donkey signify?

The books reply in Bulgarian and English languages to these curious questions and to the riddle as to why the king of the Jews rides “the foal of a she-ass” and the king is of the tribe of Judah, of whom Jacob/Israel prophesies that he will untie his donkey, just as the apostles set free the ass’s foal for which Jesus Christ sent them...

ПРЕЗ 2013 ГОДИНА ЩЕ ИЗЛЯЗАТ ОТ ПЕЧАТ:

**Архангелите в Библията. Академично издателство „Проф. Марин Дринов“,
София, 160 с.**

Разроените имена и йерархии на ангели и архангели са плод на мистични медитации. Мистицизмът е вид коментар на Стария и Новия завет, коментар, който не може да има доказателствена сила и е ясен само за своя автор. Канонични и апокрифни мистици в юдаизма, християнството и исляма изграждат ангелски йерархии и ни снабдяват с имена на архангели. И теософите не остават безразлични към темата. Но какво пише за тези тайнствени същества в обекта на всички коментари – Библията?

Тази книга може да се сравни с пиене на вода от извора. Тя дава отговор на въпросите с методите на научния подход. Авторът декодира ивритските названия на различните ангели според термините в Стария завет. Разкритията за ивритската езикова картина на света разширяват познанието ни за качествата и същността на архангелите. Със същия метод са разгледани и падналите ангели. Коментират се редица мнения от мистицизма и от академичната библеистика, както и някои заблуди, наслоени през вековете.

Научните методи на автора дават резултати, които успешно съперничат на мистичните медитации. В ерата на жажда за духовност текстът дава стабилност и доказуемост.

И

Алмалех, М. Червените кодове в Стария завет. ИК „КиБес“, София, 2013. 274 с.

„Червените кодове в Стария завет” е обобщение на десетилетните изследвания на Мони Алмалех върху семиотиката на червения цвят в Библията. Различени са няколко лексикални обекта, които внушават червен цвят – основни термини за цвят, термини за прототипи, термини за конкуренти за прототипи и основни качества на прототипа. Изследването е базирано на оригиналния ивритски текст на Стария завет и преводите му на индоевропейски езици.

Представени са седемте основни термина за цвят, двадесет и шестте корена за различни видове огън в иврит. Декодирането на червените структури върви по няколко

основни линии (метода): 1. Разширената семантика на всеки ивритски корен; 2. контекстната семантизация на всяка лексема; 3. Теория за прототипите на Рош; 4. Визуален и словесен цвят; 5. Семантизацията на отделните цветове, съобразно Нормата за словесни асоциации (Тест на Кент и Розанов); 6. Универсални и неуниверсални семантизации на цветовете; 7. Хронологичност и успоредност на появата на основни термини за цвят и термини за прототипи; 8. Библейски многоцветия. 9. Семиотика на превода; 9. Лингвистична относителност.

Сборник с доклади от BALKANCOLOR – 2013 – “Цвят във всички направления”
III Международна научна конференция на страните от югоизточна Европа
Prosedings BALKANCOLOR 2013 - “Color in all directions”

Third International Color Conference for the Southeast European countries

СЪДЪРЖАНИЕ ** CONTENTS **

От съставителя.

КОЛОРИМЕТРИЯ   COLORIMETRY

Теория на ахроматичните фотони и комплементарен спектър на светлината –
Н. Александров, БИМ, ГД “НЦМ”

Изследване цветовете на националното знаме –

Б. Ханджиева-Флориан, БИМ, ГД “НЦМ”, А. Ганчева - ИЛ „ТЕКС КОНТРОЛ”-
Габрово, В. Ганчев - АИЛТБ-ХТМУ - София

Създаване и изследване на бели сравнителни материали за отражение –
Г. Блъскова, БИМ

Цвят, птици човки и ранно разделяне по пол –
Н. Такучев, Тракийски университет, Ст. Загора

Определяне на колориметричните характеристики на сравнителни материали с малък коефициент на отражение – Г. Блъскова, БИМ, ГД “НЦМ”

ЦВЯТ И СИМВОЛИКА

Изследвания върху семиотиката на цвета – М. Алмалех, НБУ

Египет – цвят и символика – М. Мирчев, НХА

Цветовете в българската топонимия – М. Влахова-Ангелова, ИБЕ, БАН

Белият цвят и символиката на някои растения – Н. Николова, ИБЕ – БАН

ЦВЯТ И ОБРАЗОВАНИЕ   COLOR AND EDUCATION

Обучението по цветознание в специалност „педагогика на обучението по изобразително изкуство” – Д. Маркова, ПУ „Паисий Хилендарски”

Приложение на инфографиката в обучението по инженерен дизайн -
София Ангелова, ТУ - София

Алтернативни ателиета като метод на преподаване на изящни изкуства в Белгия –
Г. Ванев, Кралската Академия за Изящни Изкуства, Брюксел, Белгия

ЦВЯТ И ВЪЗПРИЯТИЕ   COLOR AND PERCEPTION

Въздействие на цвета върху психофизиологията – Д. Гечев, ТУ - Русе

Ролята на цвета в жизнената среда за деца – възприятие, цветови предпочитания, стимулация, хиперстимулация – Д. Николова, ТУ-София

Енергийни и спектрални специфики при цветното зрително възприятие. Смисъл на разграничението на цветовете. Послания на твореца. – Т. Патриков, БАН, НИЦ „Българска енциклопедия“, В. Станиславова, Р. Гелева, БАН, НИЦ „Българска енциклопедия“.

Въздействие и символика на цветовете. Цветен кръг и цветова композиция. Модели на възприемане на цветовете – RGB, CMYK, HSV, HLS, HIS. Начин за задаване на цвят в системите за реалистична компютърна графика. – Г. Колчева, ТУ-София

Конструирание на нови културални модели чрез използване на ефекта от цветовата промяна на светлината над публиката – Ч. Цветков, СУ “Св. Климент Охридски”

ЦВЯТ И ИЗКУСТВО   COLOR AND ART

За някои предизвикателства пред системата на съвременното изкуство в България в контекста на утвърждаване ролята на изкуството като познание и средство за възпитание на естетически и други културни ценности – Е. Велев, УнБИТ - София

Цветът, като метод за промяна на контекста в изкуството – А. Янева, НБУ

Цвят и симетрия – Б. Георгиева, ТУ - София

Цвят и реалност (творчески експеримент „реално-нереално“) – Е. Очкова-Димитрова, ТУ - София

Incidental music in full colour: the contribution of women composers to the film soundtrack –

M. Olarte-Martínez, Universidad de Salamanca, Spain

Четири-степенен живописен метод за интерпретация на цвят и форма – М. Евтимова, ТУ - София

Цветът във вълнените кукли на Михаела – М. Гаджева – Неделчева, ТУ, София

Българската илюстрация през годините от 1976г. до наши дни – цвят, изобразителни техники и внушение – Р. Йорданова, ТУ-София

За цвета и изобразяването на формата и пространството в детската рисунка – М. Теофилова, ВТУ “Св. Св. Кирил и Методий”, Велико Търново

ЦВЯТ И ТЕКСТИЛ   COLOR AND TEXTILES

Цветът в текстила при населението по провадийското плато (първа половина на XX век) –

Д. Тодорова, Етнографски музей, Варна

Художественият колорит в котленските и чипровските килими – Р. Мирчева, НБУ

История на националното производство на тъкани във Франция и изложбите на тъкани в "галерия на гоблените" – Париж през 2013 година. – М. Янкова, НХА

Тъканият гоблен като културно-историческо наследство: Цветни възможности в интериора – К. Димитров, УнБИТ-София

ЦВЯТ В ДИЗАЙНА И РЕКЛАМАТА COLOR IN DESIGN AND ADVERTISING

Съвременните цветни тенденции между модата и традицията – Д. Добревски, НХА
Цветови идентифициращи маркери на регионалните културни политики в ЕС. Лога на българските градове-кандидати за културна столица на Европа 2019 г. – Р. Гелева-Цветкова, НИЦ “Българска енциклопедия”, БАН
Приключението цвят в рекламата – Д. Мец, СУ „Св. Климент Охридски”
Червеното и черното – символика в рекламата – А. Павлова, НБУ
Визуална йерархия при използването на цветовете в уеб дизайн – К. Друмева, ВТУ “Св. Св. Кирил и Методий”, Велико Търново
Цветовете в последните модни тенденции – Ж. Илиева, З. Казлачева, Ф-т „Техника и технологии“ – Ямбол, Тракийски университет – Стара Загора
Автомобилен дизайн в периода 1940-1983 – Г. Червендинев, ТУ - София

ЦВЯТ И АРХИТЕКТУРА COLOR AND ARCHITECTURE

Функционалното значение на цветовете в архитектурата – арх. А. Аврамова, НБУ
Природни феномени с цвят и светлина и архитектурните им паралели - арх. Г. Стефанова, НБУ
Urbanhitectonic color of old cities – N. Cekić, M. Vasov, I. Bjelić, A. Kostić, P. Pejić - University of Niš, Serbia
Experimental research experience of color preferences in urban space – Y. A. Griber, Smolensk State University, Russia
Environmentally friendly colors – S. Rančić, S. Djoric-Veljković, A. Zarubica, University of Niš, Serbia
Цветовете в архитектурата на урбанистичната среда – историческо развитие и съвременни аспекти – И. Маринова, ВСУ „Л. Каравелов” – София
QR-code in architecture – I. Bjelić, A. Kostić, P. Pejić, N. Cekić, M. Vasov, University of Niš, Serbia
Цветови решения на фасади с използване на метални обшивки и метални трислойни панели – Ю. Илиева, ВСУ „Л. Каравелов” – София
Colors of old houses on stara planina (old mountain) – M. Vasov, I. Bjelić, A. Kostić, P. Pejić, N. Cekić, -University of Niš, Serbia
Нови цветове за Читалище „Пробуда” в кв. Лозенец, София – Н. Николов и кол. студенти – УАСГ, ръководител А. Б. Аврамова – НБУ
Importance of color in building conservation – P. Pejić, N. Cekić, M. Vasov, I. Bjelić, A. Kostić, - University of Niš, Serbia
Color as a powerful tool in interior design – H. Krstić, D. Randjelović, - University of Niš, Serbia
The influence of interior colors for efficient energy consumption – D. Randjelovic, M. Vasov, J. Karamarkovic, S. Djoric-Veljkovic, H. Krstic, University of Niš, Serbia
Room surfaces colours and interior lightening – S. Djoric-Veljkovic, J. Karamarkovic, D. Randjelovic, M. Vasov, H. Krstic - - University of Niš, Serbia
Представяне на цвета и светлината в архитектурата, чрез акварелната техника – Р. Секулова, Европейски Политехнически Университет, Перник